

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou v právní věci

žalobce: **J. P.**
P.
zastoupený JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou
se sídlem Klimentská 36, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 10. 2018 č.j. 42000/011797/18/010/NT

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy ze dne 4. 10. 2018 č.j. 42000/011797/18/010/NT se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anitě Pešulové, advokátce, sídlem Praha 1, Klimentská 1652/36, se přiznává odměna ve výši 3.900 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Pražské správy sociálního zabezpečení o nároku na nemocenské ze dne 3. 7. 2018 č.j. 42013/513088/18/013/104/Hos.

II.

Obsah žaloby, jejího doplnění a vyjádření žalovaného

2. Žalobce nesouhlasil se závěry správních orgánů obou stupňů. Předně namítal porušení § 3 zákona 500/2004 Sb. Dle jeho názoru měla žalovaná z moci úřední zjistit, zdali i předchozí zaměstnání bylo u stejného zaměstnavatele, bylo stejného druhu a jednalo se o zaměstnání malého rozsahu. Měl i za to, že nedošlo ani k náležitému zjištění skutkového stavu věci, když se žalovaná nezabývala otázkou, zdali dohoda o pracovní činnosti ze dne 19. 12. 2017 nebyla dle obsahu jen prodloužením dohody o pracovní činnosti ze dne 4. 9. 2017.
3. V doplnění žaloby žalobce namítal nesprávně zjištěný skutkový stav, nesprávnou aplikaci zákona o nemocenském pojištění. Žalobce předložil pak veškeré podklady, ze kterých vyplývá, že uzavřel se zaměstnavatelem dohody o pracovní činnosti, které na sebe navazovaly. Podle žalobce není sporu o tom, že ve smyslu zákona o nemocenském pojištění jde o zaměstnání malého rozsahu, přičemž žalobce jako zaměstnanec byl účasten nemocenského pojištění (z doloženého vyplývá, že minimálně v období od září 2017 do února 2018), když splňoval danou hranici rozhodného příjmu.
4. Žalovaná ve svém vyjádření trvala na závěrech uvedených a zdůvodněných v žalobou napadeném rozhodnutí. Dle jejího názoru správní řízení proběhla v souladu s právními předpisy a nelze v nich spatřovat jakákoliv pochybení správních orgánů
5. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

Obsah správního spisu

6. Pokud jde o věc samotnou, správní spis obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: přílohu k žádosti o dávku ze dne 21. 5. 2018, rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 16. 3. 2018, oznámení správního orgánu prvního stupně ve věci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zahájení řízení o nároku na nemocenské ze dne 24. 5. 2018 č.j. 42013/403872/18/013/104/Hos, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 3. 7. 2018 č.j. 42013/513088/18/013/104/Hos, výplatní pásky žalobce, dohody o pracovní činnosti ze dne 4. 9. 2017 a ze dne 19. 12. 2017, potvrzení Fakultní nemocnice Královské Vinohrady ze dne 30. 7. 2018 o hospitalizaci žalobce, odvolání matky žalobce doručené správnímu orgánu prvního stupně dne 2. 8. 2018, dopis společnosti CREDIT CZECH s.r.o. ze dne 18. 9. 2018, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2018 sp. zn. NP/ND/558/18, č.j. 42000/011797/18/010/NT.

IV.

Právní posouzení

7. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Při jednání dne 20. 5. 2019 účastníci řízení setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
9. Podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění zaměstnanci jsou účastni pojištění, jestliže sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání za kalendářní měsíc činí aspoň částku rozhodnou pro účast na pojištění (dále jen "rozhodný příjem").
10. Podle § 6 odst. 2 věty první zákona o nemocenském pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2018, *rozhodný příjem činí 2 500 Kč*.
11. Podle § 7 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění zaměstnáním malého rozsahu se rozumí zaměstnání, v němž není splněna podmínka uvedená v § 6 odst. 1 písm. b), neboť sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání je nižší než rozhodný příjem nebo započitatelný příjem nebyl sjednán vůbec. Podle odst. 2 při výkonu zaměstnání malého rozsahu je zaměstnanec pojištěn jen v těch kalendářních měsících po dobu trvání takového zaměstnání, v nichž dosáhl částky započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání aspoň ve výši rozhodného příjmu.
12. Podle § 14 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění nárok na dávku vzniká, jestliže podmínky pro vznik nároku na dávku byly splněny v době pojištění.
13. Podle § 15a zákona o nemocenském pojištění nemocenské a peněžitá pomoc v mateřství náleží též, jestliže za trvání zaměstnání malého rozsahu nebo dohody o provedení práce vznikne dočasná pracovní neschopnost nebo byla nařízena karanténa nebo dojde k nástupu na peněžitou pomoc v mateřství v kalendářním měsíci, v němž zaměstnanec není účasten pojištění, avšak byl účasten pojištění při výkonu zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce aspoň ve třech kalendářních měsících bezprostředně před kalendářním měsícem, v němž vznikla tato sociální událost.
14. V posuzované věci není mezi účastníky sporné, že žalobce byl zaměstnancem společnosti CREDIT CZECH s.r.o. na základě dohody o pracovní činnosti ze dne 4. 9. 2017 od září

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

2017 do 31. prosince 2017. V měsících září 2017 až prosinec 2017 byl žalobce vždy účasten nemocenského pojištění, neboť výše jeho hrubé odměny v každém z těchto kalendářních měsíců přesáhla 2 500 Kč. Od ledna 2018 byl žalobce zaměstnancem téže společnosti na základě jiné dohody o pracovní činnosti ze dne 19. 12. 2017.

15. Dne 16. 3. 2018 bylo žalobci lékařem vydáno rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, podle něhož je žalobce neschopen práce ode dne 26. 2. 2018.
16. Podle dopisu zaměstnavatele žalobce, společnosti CREDIT CZECH s.r.o., ze dne 18. 9. 2018 žalobce doručil rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti zaměstnavateli až na konci března 2018; žalobce pak neodevzdal své pracovní výkazy za únor 2018 v řádném termínu, nýbrž až v období březnové uzávěrky (do 1. 4. 2019), tudíž mu odměna za únor 2018 byla zpracována opožděně (vinou žalobce). Dle výplatní pásky (jež je nadepsána jako „Výplatní páska za 03/2018“, je však u ní uvedena poznámka, že odpracované hodiny byly v únoru 2018) žalobcova hrubá odměna za tento poslední měsíc činila 5.480 Kč.
17. Soud nejprve uvádí, že ze správního spisu (z tvrzení žalobce i jeho zaměstnavatele včetně příloh) je zřejmé, že žalobce za kalendářní měsíc únor 2018 v rámci dohody o pracovní činnosti dosáhl rozhodného příjmu, byť došlo k opožděnému vyplacení odměny žalobci i odpovídajících odvodů příslušným institucím; toto zpoždění však nemá vliv na závěr, že žalobce vykonal práci v únoru 2018 (před vznikem dočasné pracovní neschopnosti), protože mu odměna z dohody o pracovní činnosti náleží rovněž za únor 2018. Již z této skutečnosti je zřejmé, že v měsíci únoru 2018 žalobci vznikla účast na nemocenském pojištění ve smyslu § 7 odst. 2 ve spojení s § 14 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění.
18. Soud na okraj podotýká, že žalobci by také vznikl nárok na nemocenské ve smyslu § 15a zákona o nemocenském pojištění, a to na základě skutečnosti, že ve třech kalendářních měsících bezprostředně před kalendářním měsícem, v němž vznikla tato sociální událost (tedy v měsících listopad 2017, prosinec 2017 a leden 2018 bezprostředně předcházejících měsíci únor 2018, v němž žalobci vznikla dočasná pracovní neschopnost), žalobce byl účasten nemocenského pojištění. Není sporu o tom, že žalobce v měsících listopad 2017, prosinec 2017 a leden 2018 dosáhl rozhodného příjmu ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 6 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, a tudíž byl účasten nemocenského pojištění. Skutečnost, že účast na nemocenském pojištění ve dvou ze třech těchto předcházejících kalendářních měsíců žalobci vznikla na základě jiné dohody o pracovní činnosti, je dle závěru soudu nerozhodná. Účelem a smyslem ustanovení § 15a, jež bylo do zákona o nemocenském pojištění zakotveno s účinností od 1. 1. 2018 zákonem č. 259/2017 Sb., je, aby u zaměstnanců, kteří nemohli splnit podmínku účasti na nemocenském pojištění v kalendářním měsíci například jen proto, že dočasná pracovní neschopnost vznikla již na počátku měsíce, avšak před vznikem sociální události po řadu měsíců splňovali podmínku účasti na nemocenském pojištění, byla možná výplata nemocenského (tedy aby došlo k odstranění přílišné tvrdosti dosavadní právní úpravy), srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 259/2017 Sb. Stejně tak by dle závěru soudu bylo příliš tvrdé uplatňování takového výkladu, že nárok na nemocenské nenáleží zaměstnancům, kteří ve třech předcházejících měsících před měsícem vzniku sociální události sice byli účastni nemocenského pojištění, avšak na základě jiného právního titulu než v době vzniku sociální události. Takový výklad by byl nedůvodně diskriminační (a přepjatě formalistický) vůči zaměstnancům, kteří v mezidobí kupříkladu začali pracovat v rámci jiného zaměstnání malého rozsahu nebo na jinou dohodu o provedení práce, tak jako je tomu v případě

žalobce, z jehož činnosti (stejně jako u jiných zaměstnanců pracujících na stále totožnou dohodu o pracovní činnosti) plynuly odvody z nemocenského pojištění do veřejných rozpočtů. Soud rovněž vycházel ze skutečnosti, že zákonodárce v § 15a zákona o nemocenském pojištění výslovně nestanovil, (např. slovy „...avšak byl účasten pojištění při výkonu téhož zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání na základě téže dohody o provedení práce...“), že pro splnění podmínek tohoto ustanovení musí být podmínka účasti na nemocenském pojištění v předcházejících třech kalendářních měsících splněna v rámci téhož zaměstnání malého rozsahu nebo téže dohody o provedení práce. Soud v této souvislosti poukazuje na nezbytnost použití zásady *in dubio mitius*, z níž vyplývá, že je-li k dispozici více výkladů veřejnoprávní normy, je třeba volit ten, který vůbec, resp. co nejméně, zasahuje do toho kterého základního práva či svobody (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 29. 11. 2017 sp. zn. III. ÚS 783/06). I kdyby tak výklad ustanovení § 15a zákona o nemocenském pojištění předestřený žalovanou bylo možné považovat za rovnocenný, s ohledem na nezbytnost zachování zásady *in dubio mitius* je třeba upřednostnit shora nastíněný výklad soudu, jenž je pro žalobce příznivější.

19. Z uvedených důvodů soud uzavřel, že žalobce získal nárok na nemocenské, a tudíž žalovaná postupovala v rozporu se zákonem, jestliže žalobci tento nárok nepřiznala.

V.

Závěr a náklady řízení

20. Ze všech shora uvedených důvodů soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalované pro nezákonnost v souladu s § 78 odst. 1 větou první s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. Žalovaná je podle § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázána právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku.
21. Náhrada nákladů řízení dle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží procesně úspěšnému žalobci. Vzhledem k tomu, že žalobce byl dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozen od soudního poplatku a právní zástupkyně mu byla ustanovena soudem, však soud uzavřel, že žalobci nevznikly žádné náklady řízení.
22. Ustanovená právní zástupkyně žalobce JUDr. Anita Pešulová, advokátka, již v souladu s § 35 odst. 9 větou první s. ř. s. platí odměnu za zastupování stát, provedla ve věci tři úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], písemné podání [doplnění žaloby ze dne 19. 3. 2019 - § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a účast na jednání před soudem dne 20. 5. 2019 [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby jí náleží mimosmluvní odměna ve výši 1.000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3. advokátního tarifu]. K této částce je třeba připočítat 900 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a to za tři úkony právní služby. Právní zástupkyně žalobce není plátkyní DPH, proto soud nepřiznal k odměně za zastupování částku odpovídající příslušné sazbě daně ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. *a contrario*. Celková výše odměny ustanovené zástupkyně žalobce tedy činí 3.900 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. května 2019

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně